

B4. Hướng dẫn tổ chức tranh biện về năng lượng

Câu chuyện thành công

Mô hình lớp học tranh biện “Nếu năng lượng có tiếng nói” – Mạng lưới Thế Hệ Xanh.

Lớp học là một hoạt động trong khuôn khổ chiến dịch cùng tên nhằm nâng cao nhận thức về năng lượng bền vững trong giới trẻ Việt Nam. Chuỗi sự kiện bao gồm cuộc thi “Tranh biện về Năng lượng bền vững”, lớp học tranh biện về năng lượng, tọa đàm về năng lượng, cuộc thi tranh biện trực tuyến Vdebate...

Trong buổi học, các học viên được làm quen với những khái niệm tranh biện cơ bản và những phương pháp để xây dựng thành công một luận điểm. Theo anh Hoàng Đức Minh – tập huấn viên của lớp học, đa phần các luận điểm chặt chẽ đều dựa trên một cấu trúc C-R-E (claim – reasoning – evidences) hoàn chỉnh với mỗi luận điểm bao gồm một khẳng định và những luận cứ, bằng chứng thuyết phục đi kèm. Ngoài ra, luật thi đấu tranh Karl Popper cũng được phổ biến tới các bạn trẻ như một trong những mô hình tranh biện nổi tiếng và được áp dụng rộng khắp trong các cuộc thi tranh biện quốc tế.

Có mặt trong buổi học, các học viên còn được tham gia một cuộc thi tranh biện mô phỏng để áp dụng những kiến thức được học. Tất cả học viên được chia thành các nhóm gồm 3 người lần lượt trình bày và tranh biện về chủ đề Năng lượng như “Việt Nam có nên tiếp tục phát triển nhiệt điện than hay không?” hay “Nên tư nhân hóa ngành điện hay không?”.

Lớp học tranh biện “Nếu năng lượng có tiếng nói” không chỉ trang bị cho các bạn trẻ sự hiểu biết về năng lượng và chia sẻ các giải pháp bền vững cho tiến trình tăng trưởng xanh của đất nước mà còn tạo điều kiện để các bạn tìm hiểu những kiến thức và kỹ năng quan trọng trong tranh biện. Chuỗi lớp học đã được tổ chức tại 7 trường Đại học trên địa bàn cả nước, thu hút sự tham gia của hơn 200 bạn học viên. Đặc biệt hơn, mô hình lớp học tranh biện đã được tổ chức lại bởi chính các học viên tham gia lớp học với các chủ đề khác như minh bạch, bảo tồn,....

Các bước thực hiện

Bước 1: Chuẩn bị

- Lên ý tưởng: Xây dựng nội dung buổi học và lựa chọn các chủ đề thảo luận và tranh biện.
- Tài liệu chuyên môn: Để thực hiện hoạt động nhóm cần có các tài liệu và kiến thức về tranh biện, chủ đề năng lượng như nhiệt điện than, tăng giá điện, các tình huống thực tế về chủ đề. Nhóm đã tham khảo tài liệu từ tổ chức Yleader thuộc Quỹ hợp tác và phát triển, CLB tranh biện Youth to Debate, tham khảo ý kiến chuyên gia và tài liệu tập huấn tổ chức của Trung tâm Sống và Học tập vì Môi trường và Cộng đồng (Live&Learn).

Bước 2: Lập kế hoạch và thực hiện

- Nội dung: Tại lớp học tranh biện, người tham gia thông qua tranh biện giữa các bên có ý kiến đối lập để hiểu thêm về chủ đề năng lượng. Nội dung được thiết kế bao gồm:
 - Chia sẻ từ khách mời về chủ đề năng lượng thông qua các hình thức : chiếu phim

- “Câu chuyện năng lượng”; chơi trò chơi “Rung chuông vàng”
- Giới thiệu về tranh biện, hình thức thi đấu tranh biện, luật thi đấu Karl Popper
 - Chia cả lớp thành các nhóm để thực hành tranh biện. Thi đấu trực tiếp để tìm ra các đội xuất sắc nhất
 - Tổng kết, đánh giá
- Liên hệ khách mời: Khách mời của lớp học là những người có kiến thức, kinh nghiệm về tranh biện và thực hiện các hoạt động về minh bạch cho thanh niên. Những chia sẻ từ khách mời sẽ thuyết phục và chính xác hơn các thành viên trong ban tổ chức.
 - Truyền thông tới người tham dự: 30 bạn tham gia là sinh viên đến từ các trường đại học. Lớp học thường được kết hợp tổ chức với một CLB tranh biện hoặc CLB môi trường của trường đại học địa điểm tổ chức. Thông tin về chương trình được truyền thông qua fanpage “Thế Hệ Xanh” và fanpage của CLB hợp tác tổ chức. Fanpage đăng tải các bài viết liên quan đến tranh biện, tạo sự kiện và các chủ đề tranh biện online, thu hút nhiều người vào bình luận và đăng ký tham gia sự kiện. Để đảm bảo chất lượng, số lượng người tham gia không nên quá 50 người.
 - Thực hành: Chia người tham gia thành các nhóm, mỗi nhóm 3 người. Các nhóm sẽ bốc thăm để chọn về phe phản đối hay phe ủng hộ với chủ đề tranh biện. Tổ chức thi tranh biện giữa 1 nhóm phản đối và 1 nhóm ủng hộ, ban giám khảo có vai trò quyết định đội thắng cuộc.

Bước 3: Đánh giá và báo cáo

- Tổng hợp phân tích thông tin từ phiếu đánh giá của người tham gia sau chương trình.
- Ghi lại cảm nhận của người tham gia sau khi tham gia chương trình trực tiếp và qua phản hồi trên facebook.
- Đánh giá qua số lượng người tham gia, chất lượng ý kiến tranh biện

(Nguồn: Trung tâm Sống và Học tập vì Môi trường và Cộng đồng)